

**Historia De Vita, Moribus, Rebus Gestis, Studiis Ac
Denique morte Praedicatorum Lutheranorum, Doct.
Martini Lutheri, Philippi Melancthonis, Matthiae Flacii
Illyrici, Georgii Maioris, et Andreae ...**

Complectens ortum, progressum [et] incrementa, tum arcana plurima
hactenus non prodita, omnium penè huius temporis haeresum

... Vita ... Philippi Melancthonis. Matthiae Flacii Illyrici. Georgii Maioris, Et
Andreae Osiandri

Ulenberg, Kaspar

Coloniae Agrippinae, 1622

IV. Mollities reprehensa & astronomiæ iudiciariæ studium Melancthonis,
à Sadoleto indignantibus Lutheran. salutati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65643](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65643)

Quamquam verò Melanchthon furiosis Antinomorum machinationibus summa vi sese & ardentè obiecit; non potuit tamen, vel hoc studio gratiam eorum demereri, à quibus ignominiam editi tam portetosi partus remouere conabatur. Hi enim, zelotæ inquam, & rigidi Lutherani, qui de primo Lutheri spiritu vberius hauserant, & magno contra papistas impetu ferebantur, secretò persequi Melanchthonem, & genuinum illi dentem infigere nō destiterunt. Displicebat Aristarchis istis, adeoq; probri loco ducebāt, quod rixas auerlaretur & cōtentiones; quod non satis acer esset & vehemens in papistas; quod in actionibus cum aduersarijs de religione facilè mollesceret, & plura, quam ipsi vellent concedenda putaret, pacis & tranquillitatis studio, quod de Lutheranorum dogmatibus ita disliceret, quasi dubia sint & incerta; quod bonis operibus, & officijs charitatis tribueret plusculum, deque virtutibus multum philosopharetur: quæ res misurgis istis & virtutum osoribus indigna videbatur; cum hoc docendi modo, si nimirum homines ad honestas actiones, virtutumq; studium reuocarentur, Lutheranismi basin, & fundamenta dogmatis de iustificatione, quæ Lutherus initio posuerat, euerti iudicarent.

Præter hæc & alia quædam in Melanchthone reprehendebant æmuli; quod scilicet disciplinis mathematicis animum intēderet,

ANNO

1537.

IV.

Melancht.
à zelotis
exagita-
tur.

*Cam. in vi-
ta Mel. p.*

170.

Eius mol-
lities & a-
nimus pa-
cificus.

In ep. ad

Cam. p. 275

In epist. ad

Cam. pag.

277. 278.

k

impri-

ANNO
1537.
Melancht.
astrono-
miæ iudi-
ciariæ in-
tentus.

Aliorum
calumniis
expositus.

Ibid. f. 293.

A Sadole-
to Episco-
po saluta-
tur.

imprimis verò astronomiæ, quam iudicia-
riam vocant; quod vanis obseruationibus,
augurijs, diuinationibus, adeoq; chiroman-
tia delectaretur; quod obseruaret somnia,
ijsque plus æquo tribueret: quam ob causam
non modo reprehensus fuit ab aduersarijs,
sed & mordaciter exagitatus & ludibrio ha-
bitus. At præcipuum excusationis caput e-
rat, quod cum asperior non esset in aduersa-
rios, & de virtutum actionibus disputaret,
ad papismum inclinare videretur. Itaque lu-
spectas habebant ipsius actiones, & intentis
oculis obseruabant omnia, quæ ab ipso ge-
rebantur: Idque tanto studio, vt subinde per
istorum calumnias in periculum vocaretur.
Nec continere se potuit impotentis animi
liuor, & feruens odium in zelotis istis, quin
arrepta quauis occasione velut ex insidijs ad
flagellandum Melanchthonem profilirent.

Accidit circa tempus illud, quo Smal-
caldiæ synodus habebatur, vt Itali quidam,
viri docti & Catholici per litteras eum sa-
lutarent: Inter quos & Iacobus Sadoletus
fuit, Episcopus Carpentoraënsis, vir ma-
turus, prudens, & insigniter eruditus; poli-
tioris verò litteraturæ cum primis amans:
Vnde factum est, vt Melanchthonem, ceu
virum in hoc studij genere, vel inter primos
celebratum, benigno affectu complectere-
tur.

Hic igitur Sadoletus cum Cardinalis iam
creatus esset, litteras ad eum dedit an. 1537.

15. Ca-

15. Calend. Iulij, humanitatis & benevolentiae plenas, perelegantes etiam, & nitido stilo exaratas; quas ille, ut sit, amicis vendendas dedit & perlegendas. Ea vero res excitavit denuo Philippomastyges, rigidos Lutheranos, ut pergerent, quod pridem coeperant, obrectare Melanchthoni; quem aiebant cum papistis, imò cum Cardinalibus euangelij Lutherani hostibus acerrimis confurrare: Ab his misitari frequentes ad eum epistolas: Hos illi familiares esse; cum interim à domesticis, qui Augustanam Confessionem profiteantur, in dogmatibus diffideat, & animo sit prorsus alieno: Qua ex re quid aliud colligi possit, quam Melanchthonem ad partes aduersariorum propendere, futurumque demum, ut nactus occasionem transfugiat. Erat Melanchthoni permolestum, huiusmodi suorum obrectationibus perpetuò diuexari, eorumque virulentos sentire vel morsus, vel aculeos. Cohibuit se tamen, & de iniuria questus inter quosdam ex intimis, publicè rem totam dissimulauit: Quanquam hoc ita fieri non potuit, quin subinde, quæ cum æmulis & obrectatoribus illi fuit dissensio, quibusdam indicijs proderetur.

Anno 1538. Melanchtho summum in academia VVittenbergenfi magistratū gessit ad semestre: Quo tēpore tumultus quidā exortus est; cuius inuidia, ut ipsum quoque Melanchthonē nō nihil tangeret, maleuolorū impro-

ANNO

1537.

Eius ad Melanchth. litteræ.

Arguitur confusurrationis cum papistis.

Patienter fert aduersariorum iniurias.

V.

Ann. 1538.

Cam. in

vit. Mel.

pag. 180.